

Medlemsblad

ISSN 2000-415X

Nävertrumpeten

Nr 2 2026 maj

Information till fäbodbrukare, fäbodägare och alla andra...

Gävleborgs Fäbodförening

Ansvarig utgivare och redaktör: Carin Gisslén-Schönning, ordförande GFF

Fäbodveckan 2026

Den 28 juni–5 juli är det dags för Fäbodveckan igen. Kanske sommarens finaste upplevelse – att få besöka fäbodar på flera platser i Gävleborg.

Länsstyrelsen arrangerar detta tillsammans med Gävleborgs Fäbodförening och MatVärden. Du hittar hela programmet samt länk till anmälningsskylten för din programpunkt på Länsstyrelsen Gävleborgs webbplats: [lansstyrelsen.se/gavleborg/fäbodveckan](https://lansstyrelsen.se/gavleborg/fabodveckan)

Någon aktivitet börjar innan tex lördag 27 juni med Vallmusikkonserten på Häckelsängs fäbod med Johanna Bölja och Linnea Campell. De gör fem konserter under Fäbodveckan.

Nordanstig kommer att ha sina aktiviteter vecka 28. Mångfald präglar fäbodrörelsen! Anmäl din programpunkt senast

15 juni! Behöver du hjälp med att fylla i formuläret kontakta Anders Johansson på Länsstyrelsen Gävleborg.

Välkomna ut hälsar vi alla som arrangerar!

Konsertplan Vallmusikkonsert med Johanna Bölja och Linnea Campell

Lördag 27 juni	Häckelsängs fäbod	Bergby 18.00
Söndag 28 juni	Nyvallen	Järvsö 18.00
Måndag 29 juni	Nyvallen, Nilses Fäbod	Hedesunda 15.00
Torsdag 2 juli	Mossbo fäbod	Ovanåker 18.00
Fredag 3 juli	Nymmenåsens fäbod	Storvik 17.00

Sommar på Krype

Snart är den här igen och jag är tacksam och ser fram emot att få bruka fäboden igen. Ännu en sommar (min 13:e) bland de grå små stugorna mitt ute i skogen där jag får vara med inlånade djur (och några egna).

Det är dags att sätta igång med planeringen och inte vara ute i sista minuten, (vilket undertecknad har som vana).

Att korna kommer från Säll i Bollnäs, det är klart! Frågan är bara hur många jag ska ha på vallen i sommar, 5 eller kanske jag ska våga mej på 6 eller 7? (Nej, nej ropar mina vänner... kommer du inte ihåg vad trött du blir när du har för många? 3 räcker nog gott och väl.)

Det är det där med att komockorna på vallen som ska köras bort på skottkärran till skogen några gånger per dag, och tungt nog blir det. Därav min önskan att bygga ett större fähus/fejs med dyngränna... O, vilken dröm som jag länge närt i mitt hjärta.

Ja, vi får se. Sen är det ju getterna från Brita i Brinken, som sen 2014 lånat ut ett antal till mej var sommar. Två svängar med den lilla transportvagnen från Rönningen i Trönö till Krype i början på juni månad och så är det klart. Behändiga djur som fattar galoppen på stört. Ut och beta några timmar, hem till vallen och idissla och ut i skogen igen. Tills det blir kväll, då blir dom kvar hemma. Kan det bli några killingar i sommar, det hoppas vi på!

Höns och en tupp som oxå bor i Trönö över vintern kommer förstås.

Och sen har jag ju dom två småhundarna som längtar till

gröna sköna marker där ingen kall snö finns. Bara utomhusliv tillsammans med matte hela dagarna. Det finns inget bättre, varken för dem eller fäbodbrukaren, tror jag.

” Undrar om det skulle kunna bli en ystningskurs och en mjölka-ko-kurs under några dagar i sommar? ”

Undrar om det skulle kunna bli en ystningskurs och en mjölka-ko-kurs under några dagar i sommar? Oxå några barnläger förstås. Dagläger och ev något övernattningsläger. Sen 2017 har det anordnats barnläger på Krype, ibland även med föräldrar, så det måste jag oxå ta in i planeringen. Ganska kul med mormor eller farmor med sina barnbarn. Ja, vi får se...

Mer då... Jo, "Fäbodens dag" i börja på Juli. Under fäbodveckan som anordnats i länet under några år nu. Någon Föreläsning,

musik med kulning, hantverk, servering och lite allt möjligt. Funderar på en fäbodföreställning som riktar sig till små barn. Om en fjällko som heter Tjärna.

Fredagarna efter midsommar är det kafé i Mats stuga som vanligt. Kokkaffe och något sött.

Sen kanske det räcker? Med programplaneringen!

Att vara själv med djuren, mjölka, ysta och poa på är ju väldigt trevligt. Det finns alltid förbättringar att göra. Byggde ju en sovplats några meter upp bland granarna förra sommaren. Det var kul.

Att lägga sig tidigt, elda i den öppna spisen oavsett om det behövs eller inte, sova gott och vakna tidigt till MUUUUU, (kor som kommer hem efter natten på skogen) det byter jag inte bort för miljoner.

Fäbodhälsningar från Annika Rudolfsson

Fäbodlek från förr i tiden

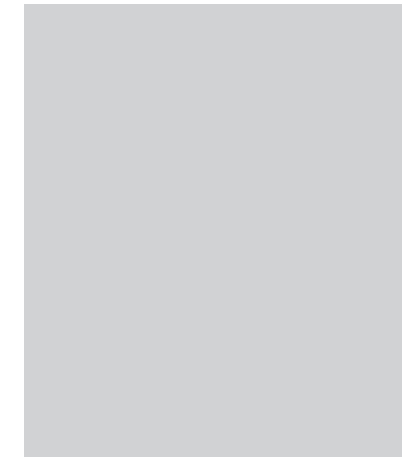
vid Nymmenåsen fäbod i Storvik

1995 föddes en idé om att barnen i vårt närområde skulle få uppleva hur det var att leva förr i tiden. Genom leken och sinnena så upplevde barnen vår kulturhistoria i de gamla stugorna på fäboden Nymmenåsen som ägs utav Ovansjö Hembygdsförening.

Under våren maj till juni tar vi emot barngrupper från 5 års ålder upp till åk 2 i grundskolan. De får en hel dag med sång, rollspel, hantverk från förr, så som tovning, täljning luffarslöjd. Baka bröd över öppen eld.

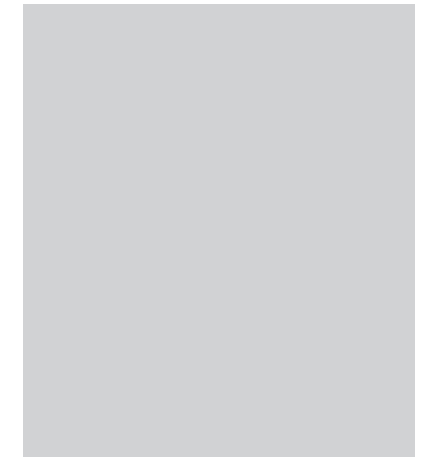
Vi tar varje år även emot öppna förskolan, en grupp blivande barnskötare, Språngbrädan för elever som behöver en annan sorts skolgång, Framsteget som är ett läger för barn som är lite mer ekonomiskt utsatta, Ringblomman som är en verksamhet för familjer som behöver extra stöd. De tre sistnämnda bedrivs liksom vi av bidrag från Göranssonska stiftelserna.

Under några veckor under sommaren har vi även öppet hus för allmänheten vilket vi annonserar på våran Facebook sida (NYM-

Lek med ett av våra trädjur, detta är vår ko MJÖLK-ROS.

MENÅSENS FÄBODLEK) och på Sandvikens kommuns hemsida. Då får man ta med egen matsäck och känna historiens vingslag i en vacker oas alldeles i utkanten av centrala Storvik. Vi har ca 1400 besökare varje år.

Blås jättestora såpbubblor.

Och hoppas att vi kan få göra detta i många år framöver.

Helena Sollied, kontaktansvarig för Nymmenåsen fäbod

Styrelsen förnyas

Jag heter Mårten Laurell Thorslund och är ny suppleant i Gävleborgs Fäbodförenings styrelse. Som ny inom fäbodbruket och som hälsing känner jag att jag hittat hem.

Jag drivs av nyfikenhet, av kultur och av ett djupt intresse för människan och de sammanhang som formar oss. Redan som barn ville jag bli arkeolog och på

sätt och vis letar jag fortfarande efter mänsklighetens kärna, efter det som bär oss genom tid och rum. Jag fascinerar mig av gammal teknik än av ny och av den uppfinningsrikedom som människor alltid burit med sig.

Natur, djur, mat och dryck är centrala delar av mitt liv. Som hobbyantropolog, praktiker men också som akademiker, har jag länge intresserat mig för hur vi hållit oss vid liv och hur ordet livsmedel rymmer både kunskap, ►

känsla och vördnad. Det historiska sättet att bruka jord, marker, vatten och djur på ett klokt och resurseffektivt sätt är en del av vilka vi är. Det är också något som ofta hamnat i skymundan i ett samhälle som formats av olja och industrialisering. För mig går det en tydlig röd tråd från livet i Stockholms förorter till Norrbo i Dellenbygden där min familj och jag bor idag. Jag gläds åt den kunskap som finns och åt erkännandet av vårt immateriella kulturarv, men jag störs av den okunskap och det ointresse som ibland präglar synen på fäbodbruket. Det borde vara tvärtom. Mycket av det Sverige älskar och marknadsför vilar på principer som fäbodbruket burit i århundraden, kanske årtusenden, där respekt för plats, kultur, djur och natur varit självklar.

När jag läste till miljövetare upptäckte jag hur marknadsföring och industri försökte paketera något som egentligen är djupt

mänskligt och historiskt. Det ledde till en uppsats om just detta. Det skapades rentav ett ord för det som jag skrev en uppsats om med samma namn - fäbodifiering. Den finns att leta upp och ladda ner från en blogg på Södertörns högskolas hemsida.

När min familj senare flyttade till byn Gammelsträng som hör till Norrbo, mitt i Dellensjöarna och barnen blivit redo för äventyr kändes det som ett lyckokast att få arrendera Svedbovallen sommaren 2025. Vi hade getter, en fjällnära ko med kalv och höns och tog emot ibland mellan ett femtiotal och ett par hundra gäster varje dag. Det är ett minne vi alltid bär med oss. Men livet förändras. Jag studerar nu till arbetsterapeut och barnen har andra planer, och tiden räcker inte för att förvalta ett kulturarv på det sätt som krävs. Därför valde vi att inte fortsätta som arrendatorer.

Svedbovallen, som ägs av Ljusdals kommun, har anor från 1600-talet och var en levande fäbod långt in på 1900-talet. Idag balanserar platsen mellan traditionellt bruk och besöksnäring, med café, lokala smaker och aktiviteter där gammalt möter nytt. Under sommaren fylldes Svedbovallen av volontärer, besökare, musik, berättelser, hantverk, djur, kurser och guidningar som knöt samman dåtid och nutid.

Jag hoppas att min roll som suppleant kan bli ett sätt att fortsätta bidra. Jag är tacksam för förtroendet från Carin och alla er som med kunskap, hjärta och envishet bär kulturarvet vidare.

Jag tror och hoppas att våra barnbarn och generationer efter dem bättre än samtiden förstår oss och kommer tacka oss.

Sommaren är oviss på Svedbovallen

Ingen arrendator i dagsläget. Ring eller maila Ida Maria Olofsson, 0651-186 27 eller ida-maria.olofsson@ljusdal.se, ny chef på Stenegård om ni har frågor!

Styrelsen förnyas

I nästa nummer av Nävertrumpeten kommer presentation av Natalia Gunnarsson, också hon ny suppleant i GFFs styrelse.

Styrelsen och funktionärer

Vill ni veta mer vilka som ingår i styrelsen och som är funktionärer i föreningen, se vår blogg xfabodar.se

Smått och gott från Gävleborgs Fäbodförening

Vi kommer att ha öppet medlemsmöte på Prästvallens fäbod hos Simon Nygårds 18 aug em. Välkomna med då! Inbjudan kommer.

Vi tar tacksamt emot gåvor till GFFs verksamhet. Vi har bg 5276-7423.

Kolla vad som händer i GFF på **vår blogg: gfabod.blogspot.com** eller xfabodar.se
Ge tips vad vi kan lägga ut där till caringnsn@gmail.com.

Senaste nytt från Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk, FSF

Årets fäbodriksdag blir i Värmland på Vägsjöfors herrgård 3-4 oktober. Inbjudan kommer. Nästa nummer av Förbundets

tidning, kommer till midsommar. Tidningen ingår i din avgift till FSF om 300 kronor (500 kronor familjemedlemskap)

BG 5243-8538 swish 123-109 20 22. Gilla oss på **FB Fäbodliv** och **Instagram Fäbodliv**

FÖRBUNDET SVENSK
FÄBODKULTUR
OCH UTMARKSBRUK

Studieförbundet
Vuxenskolan

Länsstyrelsen
Gävleborg

Region
Gävleborg